

Onderwerp: **Concept Notulen van de 13^e Algemene ledenvergadering (ALV)**
Bestemd voor: De leden
Referentie: VGC23-09
Afzender: Secretaris, Ko Wisse
Datum: 11 april 2023

Gehouden op 28 maart 2023 te Sas van Gent, 29 maart 2023 te Dinteloord, 30 maart 2023 te Puttershoek en 4 april 2023 te Groningen.

Aanwezig: 78 leden (SvG 5, Di 25, Pu 16, Gr 32)

1. Opening.

De voorzitter heet allen hartelijk welkom. Voorafgaande aan het algemene deel van de vergadering, zal hij, bij punt 4, een inleiding houden over het afgelopen jaar, info over en van het Pensioenfonds, indexering van de pensioenen en de ontwikkelingen rondom het nieuwe pensioenstelsel.

2. Notulen van de vorige Algemene ledenvergadering.

De notulen van de Algemene ledenvergadering worden ongewijzigd goedgekeurd.

3. Mededelingen.

Afmelding van in totaal 25 personen.

4. Presentatie van het bestuur over diverse onderwerpen, waaronder de indexatie voor gepensioneerden en de ontwikkelingen.

Verenigingszaken

Dit jaar bestaat de vereniging in juni 12½ jaar. Een periode waarbij de vereniging gegroeid is van ca. 100 leden naar de ongeveer 900 leden nu. Meer dan 50% van de gepensioneerden is lid van onze vereniging. Nog steeds is er een lichte stijging van het aantal leden, wat van belang is, gezien de belangen voor de gepensioneerden.

Als vereniging hebben wij één zetel in het Bestuur van het Pensioenfonds, Conny Vermeulen is onze vertegenwoordigster. Op korte termijn zullen wij haar bijpraten over de visie die wij hebben over de indexering en de ontwikkelingen rondom het nieuwe pensioenstelsel, na aanvaarding van de Wet toekomst pensioenen in de Eerste Kamer. De vereniging heeft een hoorrecht voor o.a. het invaren en een evenwichtige verdeling van de rendementen in de toekomst.

Naast zitting in het Bestuur van het Pensioenfonds zijn wij met 6 personen vertegenwoordigd in het Verantwoordingsorgaan. Een vertegenwoordiging welke een goede afspiegeling is van de deelnemers (actief en gepensioneerd). In 2022 zijn Ad Backx en Marianne van Os herbenoemd voor een periode van 4 jaar, terwijl Otto van de Gronden de plaats heeft ingenomen van Johan Schepers.

In de deelnemersraad van het Sociaal Voorzieningsfonds vond een wisseling plaats van de leden namens de gepensioneerden, Toon van de Bergh en Jac Hoppenbrouwers. Zij zijn opgevolgd door Wim Kooiman en Johan Paantjens. Aan Toon en Jac is dank namens de vereniging overgebracht.

Landelijk zijn we aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden, een organisatie van 78 verenigingen van gepensioneerden, met 154.000 leden. Weliswaar 120.000 leden minder dan vorig jaar, oorzaak hiervan is dat KBO Brabant het lidmaatschap heeft opgezegd.

De Koepel is er niet alleen voor gepensioneerden, maar ook voor de actieven. Daarnaast zijn ze ook actief op het gebied van Koopkracht, Zorg en Welzijn en Wonen. Kortom vele zaken die ons ouderen raken. Het lobbywerk, naar de politiek, wat voortvloeit uit al hun activiteiten, doen zij samen met andere ouderenbonden in de Seniorenraad, met o.a. KBO Brabant en ANBO.

Intern hebben we goede contacten met het Bestuur van het Pensioenfonds, Bestuursbureau en Directie Cosun.

V. Kennen wij de reden waarom KBO Brabant (ca. 120.000 leden) uit de Koepel is gestapt.

A. Aan het terugtreden uit de Koepel zullen verschillen van inzicht over het beleid ten grondslag liggen.

V. Sociaal fonds is dit in principe voor eventuele extra ziektekosten.

A. Fonds is een aanvulling op de vergoedingen van de ziektekostenverzekering. Waarbij reglementair is aangegeven welke kosten/vergoedingen mogelijk zijn.

Het Pensioenfonds

De ontwikkeling van de Beleidsdekkingsgraad (BDG) en de Dekkingsgraad (DG) was in het afgelopen jaar positief. Eind 2021 was de BDG 119,4 en eind februari 2023 129,7 (indexatie van 1-1-2023 was dan al verrekend). Voornaamste oorzaak is de rentestijging in 2022 hetgeen leidt tot een lagere voorziening van de verplichtingen. De rekenrente is gestegen van 0% naar, op dit moment bijna 2,7%.

Wel staat tegenover de lagere verplichting, een gedaald eigen vermogen. Door middel van renteafdekking worden de risico's beperkt.

In 2022 is een ALM studie (Asset Liability Management) vervroegd uitgevoerd, dit om de financiële effecten te berekenen voor het lange termijnbeleid o.a. op het gebied van indexatie-en toeslagverlening.

Om de drie jaar wordt door het Bestuur van Het Pensioenfonds een enquête gehouden, deelname was 16% van het totaal aantal deelnemers in het Pensioenfonds.

De algemene conclusie is dat een ieder tevreden is over het pensioenfonds, dat men een eigen fonds wil behouden en de positieve wijze van communiceren. Wel is geconstateerd dat de website weinig werd bezocht en dat het UPO (Uniform Pensioen Overzicht) wat meer verduidelijkt dien te worden.

Het Bestuur Pensioenfonds neemt deze verzoeken mee in de verbetering van de contacten naar de deelnemers.

Het jaar 2022 was het eerste vol kalenderjaar met een Raad van Toezicht (verplicht met een Eigen Vermogen van minimaal € 1,0 miljard). Situatie is nu weer gewijzigd (lager EV), echter een en ander wordt gecontinueerd.

Indexering van de pensioenen

De indexering van de pensioenen op 1-1-2023 had een wat ander verloop dan wij, en wij nemen ook aan u, verwacht hadden. Gezien de hoge inflatie en het daarvan afgeleide CPI (Consumenten Prijs Index) was de verwachting hoog gespannen.

In het kort onderstaand de principes van de indexering zoals die gehanteerd werden voor 31 oktober 2022, de verruimde indexering van 2022, het nieuwe indexeringsbeleid vanaf 1-1-2023 en het genomen bestuursbesluit per oktober 2022 over de indexering.

a. Indexering principes tot en met 31-10-2022

Indexering was afhankelijk van de BDG (beleidsdekkingsgraad) = gemiddelde DG over 12 maanden.

Indexering was op basis van de CPI per 31-10-2022, waarbij de rekenregel als volgt was: BDG lager dan 110 geenindexatie, BDG tussen 110 en 125 indexatie naar evenredigheid en BDG boven de 125 dan volledige indexering.

De BDG grens van 125 was vastgelegd omdat in de loop der jaren, vanaf 2014, de werkelijke grens van de TBI (Toekomst Bestendige Indexatie) door de lage rente altijd rond de 125 schommelde. Dit was tot medio 2021 het geval. De hoge rente zorgde ervoor dat de TBI aanzienlijk hoger werd, zelfs hoger dan 140.

b. Verruimde indexering per 1 januari 2022

Vanaf juli 2022 tot eind december 2022 is door de overheid een AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) afgekondigd. Deze hield in dat onder bepaalde voorwaarden bij een BDG > 105 volledig geïndexeerd mocht worden. Voorwaarden o.a.: Sociale Partners moesten de intentie hebben om in te varen in het nieuwe stelsel, toeslag moest uitlegbaar zijn en besluit moest in 2022 worden genomen.

Voortvloeiend uit deze verruiming heeft het Bestuur Pensioenfonds het besluit genomen tot aanpassing van het beleid.

c. Nieuw beleid indexering pensioenen vanaf 1-1-2023

BDG lager dan 110	Geen indexering
BDG tussen 110 en 125	Indexering naar evenredigheid
BDG van af 125 (niet TBI)	Volledige indexering

Inhaalindexatie toegekend vanaf TBI grens.

V. Per 1-1-2023 is nu 5,6% geïndexeerd. Is er inhaalindexatie mogelijk?

A. Inhaalindexatie zal niet zo snel plaats vinden en wordt pas mogelijk wanneer de BDG boven de TBI grens komt .

V. Waarom is de inhaalindexatie nu gebaseerd op TBI. Staat niet in reglement opgenomen.

A. Omdat door de jaren heen de TBI door de constante rente altijd rond de BDG grens van 125 schommelde, heeft het Bestuur Pensioenfonds toentertijd besloten om de grens van 125 als bovengrens voor indexatie te hanteren. Door de hoge rentestand schommelt de TBI echter nu tussen de 138/145.

V. Éénmalige emolumenten (beloningen) bij de CAO onderhandelingen, hebben deze invloed op de toeslag voor de gepensioneerden.

A. Éénmalige emolumenten zijn in principe geen pensioeninkomen, dus geen effect op loonindex.

d. Indexeringsbesluit pensioenen, aanvullend 2022 en 2023

Aanvullende indexatie/toeslag 2022 is gebaseerd op de in 2022 vastgestelde AMvB en bedroeg voor zowel de gepensioneerden en actieven 0,89%.

De indexatie voor 2023 was voor de actieven 5,23% en voor de gepensioneerden, ondanks een CPI van 14,33% (was de piek in 2022) slechts 5,6%.

Oorzaak van deze lage indexatie was de, in het pensioenreglement opgenomen, voorwaarde dat de indexatie van de gepensioneerden niet hoger mag zijn dan het gemiddelde van 3 jaar **loonindex** verhoging van de actieven. Een besluit wat in 2014 in het reglement is opgenomen.

- e. Gevolgen van het besluit Bestuur Pensioenfonds en de actie van de vereniging. Als gevolg van het Besluit Bestuur Pensioenfonds is de achterstand op de mogelijke indexering sinds 2014 gestegen naar 16,5%, waarbij met name de indexatie van 2023 een voornaamste invloed was. Achterstand is gebaseerd op de peildatum 31 oktober, wat echt een piek was, realistischere cijfers geven aan dat een CPI van 10% eerder de norm zou zijn. Maar, gepensioneerden zouden bij een CPI van 10% sinds 2014 toch 12% tot 12,5% ingeleverd hebben.

Actie van het bestuur van de vereniging.

Wij hebben de Sociale Partners schriftelijk verzocht het pensioenreglement aan te passen, met een concrete aanpassing van de CAO.

In onze ogen lopen wij, als gepensioneerden, teveel risico voor te weinig indexatie in de komende jaren. Bovendien is de indexatie voor gepensioneerden afhankelijk van het cao resultaat over de lonen, terwijl indexatie gericht dient te zijn op de prijsontwikkeling (CPI).

Wij zijn van mening, en dat is als verzoek ook aangegeven in de brief aan Sociale Partners, dat de koppeling van loonindex/CPI uit de cao en pensioenreglement verwijderd dient te worden.

Voornaamste redenen zijn dat een en ander onevenwichtig/onrechtvaardig is en dat wij het enige fonds in Nederland zijn (van de 166) die deze constructie in hun reglement hebben.

Het ontstaan van deze constructie dateert van de overgang van de eindloonregeling naar een middenloonregeling per 1-1-2014.

Regeling is toen ingevoerd om de deelnemers deels te compenseren ten opzichte van de deelnemers/gepensioneerden in de eindloonregeling. Dit in combinatie met de verlaging van de franchise, ca € 5.000,-- en een verhoogd opbouwpercentage.

Onze mening is en blijft dat het verleden geweest is en dat het heden, gezien de hoge inflatie, duidelijk veranderd is.

V. Wat vinden andere organen van het Pensioenfonds van dit beleid.

A. In het VO overleg is aangegeven dat wij een brief sturen over dit onderwerp aan de Sociale Partners. Velen waren ook verrast dat deze constructie in de CAO was opgenomen, ook de vertegenwoordigers van werkgever/werknemers. Zij vinden onze reactie op de situatie van 1-1-2023 dan ook begrijpelijk.

V. Indien brief/voorstel wordt afgewezen wat dan?

A. We zullen dan beoordelen welke vervolgacties nodig zijn.

V. Naar aanleiding van de brief aan Sociale Partners, zijn er meer cao's/pensioenfondsen met deze constructie.

A. Volgens deskundigen is Cosun het enige fonds met deze constructie in het reglement.

V. Waarom is er een begrenzing van de indexatie opgenomen in het pensioenreglement.

A. Begrenzing is gebaseerd op het pensioenreglement, wat een uitwerking is van de afspraken door Sociale Partners tijdens het cao overleg. Afspraken staan sinds 2014 in het reglement.

Doordat in de voorgaande jaren de lage inflatie (CPI) en loonindex redelijk parallel liepen, en veelal de loonindex hoger was dan de inflatie, is dit nooit naar voren gekomen. Echter door de hoge inflatie in 2022, ten opzichte van de loonindex, is dit versterkt naar voren gekomen.

Opmerking vanuit de vergadering: Het Bestuur Pensioenfonds kan ook formeel aangeven aan de Sociale Partners dat de indexatieregeling in deze vorm niet uitvoerbaar is.

Nieuw pensioenstelsel

De nieuwe pensioenwetgeving is in december 2022 door de Tweede Kamer aangenomen, en ligt nu ter behandeling voor in de Eerste Kamer. Behandeling is gepland op 15 en 16 mei en stemming voor 13 juni (installatie nieuwe Eerste Kamer). Verwachting is dat de wet zowel in de oude, of eventueel de nieuwe Eerste Kamer zal worden aangenomen.

Inwerkingtreden is gepland op 1-7-2023 en afronding implementatie op 1-1-2027.

Pensioenfonds Cosun is medio 2022 gestart met het instellen van een regiegroep ten behoeve van advies aan Sociale Partners en Bestuur Pensioenfonds. Er is een plan van aanpak opgesteld, wel is er een keuze gemaakt door de Sociale Partners voor een solidaire regeling in plaats van flexibel.

Individuele opmerking vanuit de vergadering dat het vertrouwen in Sociale Partners niet groot is, derhalve voorkeur voor flexibel.

Het voordeel van solidair is dat er buffer wordt opgebouwd om extreme invloeden van lage rendementen zoveel mogelijk te neutraliseren.

Bestuur Pensioenfonds heeft aan alle deelnemers van het fonds een enquête inzake risicopreferentie gestuurd. Aangezien de enquête alleen maar interactief was in te vullen hebben wij, op verzoek van Bestuur Pensioenfonds, een schriftelijk verzoek gericht aan onze leden die deze enquête niet zelfstandig kunnen invullen, in huiselijke kring, om ondersteuning te vragen voor interactieve invulling.

De belangrijkste punten in het ontwerp zijn:

- Meer bevoegdheden naar Sociale Partners/Pensioenfonds
- Pensioenuitkeringen gaan variëren op basis van rendement beleggingen
- Keuze solidair of flexibel pensioencontract (Keus is solidair)
- Opgebouwde rechte invaren naar een nieuw contract
- Invaren van de opgebouwde rechten van deelnemers
- Indexatie van Pensioenen (solidariteitsreserve tussen generaties)

Wij als vereniging hebben wettelijk hoorrecht, wat wij reeds schriftelijk hebben aangegeven aan de Sociale Partners. Wij willen namelijk tijdig betrokken zijn bij het door Sociale Partners te ontwikkelen ontwerp, en niet in de slotfase, wanneer de besluitvorming grotendeels heeft plaats gevonden.

De late/vertraagde besluitvorming in de Tweede Kamer heeft er toe geleid dat Bestuur Pensioenfonds ook de invoeringsdatum een jaar, naar 1-1-2026, heeft opgeschoven. Op korte termijn wordt ons de nieuwe planning toegestuurd.

Naast de mogelijkheden van de Koepel en eventueel VO, zullen wij ons ook laten adviseren door Actuarieel Adviesbureau Confident B.V. uit Houten. Om in de gesprekken met Sociale Partners zo goed mogelijk beslagen ten ijs te komen.

V. Belangrijk zijn in het nieuw Pensioenstelsel de achterstallige indexatie en de herverdeling van het vermogen, hoe zal een en ander berekend/gecompenseerd worden.

A. De Koepel zal een position paper op stellen, waarbij aangegeven zal worden wat de cruciale punten zijn bij invaring/herverdeling. Landelijk is het beeld dat te verwachten is dat de voor de groep 45/50 jarigen extra voorzieningen getroffen dienen te worden.

V. Genoemd wordt de solidariteitsreserve. Kan dit gezien worden als een indexatiereserve?

A. Gebruik reserves zijn wel aan regels van de DNB gebonden. Reserves zijn redelijk groot, dus ook meer speelruimte. In principe is in het nieuwe stelsel er geen sprake meer van inhaal indexatie, bij invaring dient alles gecorrigeerd te zijn.

V. Problemen bij fondsen voor de groep 45/50 jarigen, zijn die voor rekening van de gepensioneerden.

A. Oplossing zal in principe uit de reserves moeten komen. Eea is wel fonds afhankelijk.

V. Wanneer de beleggingen als fonds zo stabiel zijn, waarom is er dan zoveel rente afgeboekt.

A. Allereerst is de rente afgedekt om de risico's te beperken om een forse daling van de dekingsgraad uit te sluiten.

Advies van een lid: Om de belangen van Vereniging optimaal te dienen is het wellicht mogelijk om, met enige creativiteit, het VO te gebruiken, om de regeling organisatorisch binnen de bestuursorganen op te lossen. Waarbij je voor specifieke belangen voor de Vereniging een check (second opinion) kan laten doen.

Ten aanzien van de transitiekosten, die behoorlijk zijn, zou het wellicht interessant zijn om, via het VO en het Bestuur Pensioenfonds te onderzoeken of er compensatie voor de te maken kosten door de vereniging van de werkgever mogelijk zou zijn. In het verleden(2014) is de vraag om compensatie van de extra kosten door het Bestuur Pensioenfonds (2014), door de werkgever ook gehonoreerd.

5. Jaarverslag secretaris

Geen op-of aanmerkingen

6. Jaarverslag van de penningmeester

Korte toelichting op de cijfers, waarbij aangegeven wordt dat wij voor 2023 nogmaals € 4.000,-- gereserveerd hebben voor extra ondersteuning bij de invoering van het nieuwe pensioenstelsel.

7. Verslag van de kascontrolecommissie

Verslag akkoord, Bestuur wordt gedéchargeerd voor het gevoerde beleid.

8. Begroting van 2023

Akkoord.

9. Vaststellen van de contributie voor 2023

Akkoord, de contributie per 1-1-2023 ongewijzigd op € 0,80 per maand te handhaven.

10. Verkiezing van bestuursleden:

In zowel Dinteloord als Groningen een ieder akkoord met de herverkiezing van:

Voor Dinteloord en Zevenbergen: J.M.C. van Crugten

Voor Groningen: C.J. Moens

11. Rondvraag

Opmerking: Duidelijk merkbaar is dat de werkgever afstandelijker wordt naar de gepensioneerde. Geen Kristal Plus meer, geen eindejaars pakket en de laatste jaren ook geen seniorendag. Gevoel is dat we geen volledige leden meer zijn binnen de Cosun gemeenschap.

A. Toen Kristal Plus niet meer verscheen hebben wij bij de werkgever aangekaart dat op deze manier de betrokkenheid van de gepensioneerden naar het bedrijf toe sterk verminderen zou. Als alternatief is toen voor onze leden, 2 x per jaar, een info brief over het wel en wee

van de organisatie uitgebracht, waarbij persoonlijke gegevens info over jubilea, overlijden, etc. in het kader van privacy niet mocht worden meegenomen.

De corona periode heeft duidelijk roet in het eten gegooid voor de senioren dag, vanuit de wandelgangen is wel vernomen dat dit weer zal worden aangepakt.

Wij als bestuur zullen een en ander nogmaals aankaarten bij de verantwoordelijke functionaris binnen Cosun.

- V. Is de verwachting dat de daling van het vermogen van het pensioenfonds zich verder doorzet.
- A. Niet te verwachten.

12. Sluiting